

Projekt

z dnia 12 grudnia 2018 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY GRAJEWO**

z dnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Grajewo na lata 2019 - 2021

Na podstawie art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz.1544), art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) Rada Gminy Grajewo uchwala co następuje:

§ 1. Przyjąć Program Wspierania Rodziny w Gminie Grajewo na lata 2019 – 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grajewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady

Jan Dąbrowski

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Gminy Grajewo
z dnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE GRAJEWO
NA LATA 2019 – 2021¹⁾**

¹⁾Opracowanie:
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie

WPROWADZENIE

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwości zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków).

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też wiele negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest kontynuacją programu uchwalonego przez Radę Gminy Grajewo w dniu 30 grudnia 2015 r. na lata 2016 – 2018, utworzony w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych gminy. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych i umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

I. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY I PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Podstawa prawna programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

1. Profilaktyka i wspieranie rodziny

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Działania profilaktyczne są przede wszystkim skierowane do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzinie takiej zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- d) pomocy w integracji rodziny;
- e) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- f) dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania tj. asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

2. Praca z rodziną:

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Praca z rodziną powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę. Praca z rodziną realizowana jest poprzez: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediację, usługi dla rodzin z dziećmi, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocy”. Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Istotne we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do ośrodka pomocy społecznej. W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki. Konsekwentnie od wielu lat buduje lokalny system wsparcia i współpracy z osobami,

instytucjami i organizacjami działającymi na polu profilaktyki i nie tylko, realizuje i prowadzi wiele działań ukierunkowanych na dziecko i rodzinę.

3. Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny

Na terenie Gminy Grajewo prowadzą działanie podmioty udzielające pomocy dziecku i rodzinie.

W tabeli poniżej zestawiono dane o formach pomocy oferowanej dziecku i rodzinie.

Lp	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc finansowa i rzeczowa	Pomoc z zakresu pracy socjalnej	Pomoc prawna	Pomoc edukacyjna
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie	X		X	X	X	x
	Punkt konsultacyjny pomocy psychologicznej	X					X
2.	Urząd Gminy Grajewo	X	X	X		X	X
3.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie	X	X	X	X	X	X
4.	Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie		X	X		X	X
5.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	X	X				X
6.	Poradnia Zdrowia Psychicznego w Grajewie	X					X
7.	Sąd Rejonowy w Grajewie					X	
8.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	X	X			X	X
9.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych					X	X
10.	Szkoła Podstawowa w Białaszewie		X				X
11.	Szkoła Podstawowa w Danówku		X				X
12.	Szkoła Podstawowa w Wierzbowie		X				X
13.	Gimnazjum w Danówku		X				X
14.	Zespół Szkół w Wojewodzinie		X				X
15.	Przedszkole w Rudzie		X				X
15.	Gminna Biblioteka w Rudzie		X				X

Źródło: dane GOPS Grajewo

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE GRAJEWO

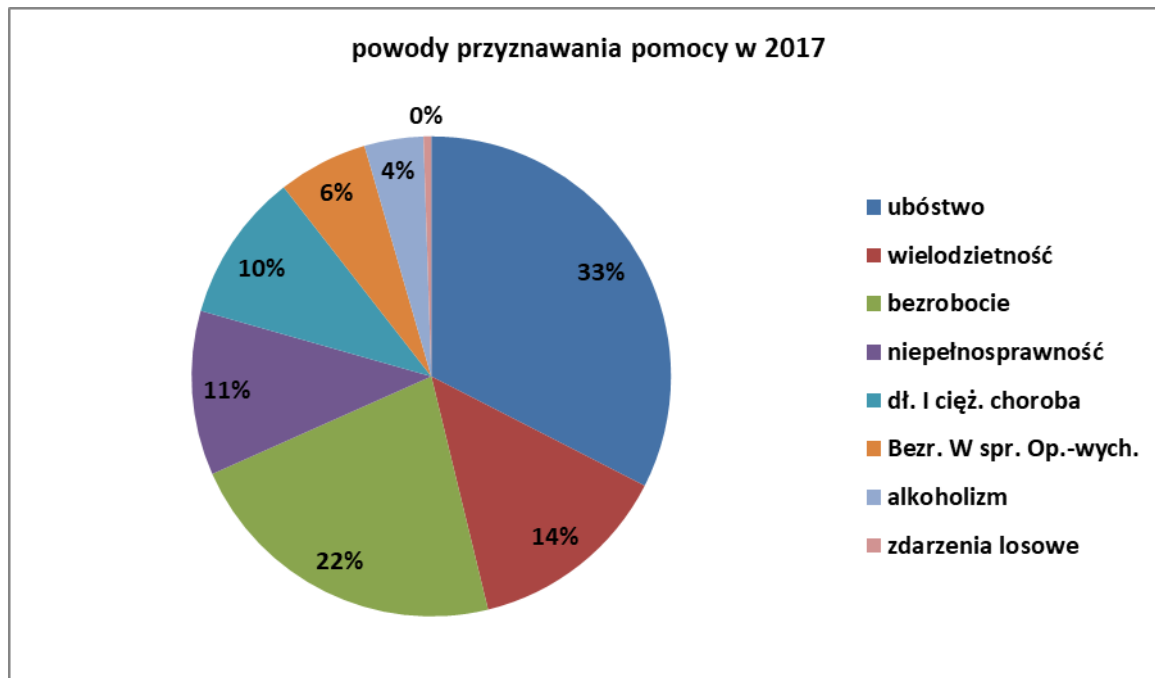
Z danych statystycznych wynika, że na terenie gminy Grajewo w roku 2017 mieszkało 6011 osób. Liczba dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 12 lat – 900, młodzież w przedziale wiekowym od 13 do 18 lat – 461 osób. Z pomocy społecznej korzystało 241 rodzin (909 osób w tych rodzinach). W 2018 r. (dane na dzień 12.10.2018) wynika, że malejąca w ostatnich latach liczba mieszkańców wzrosła i wynosi 6069 osób. Ze świadczeń rodzinnych korzystało 462 rodziny, a świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymywało 21 rodzin. Według analizy pracowników socjalnych bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zdiagnozowano w 27 rodzinach, przy czym część tych rodzin przy zapewnieniu pomocy pracownika socjalnego jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi ze względu na brak współpracy ze strony rodziców. Zatem sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinie zastępczej. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Lp	Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{0d 01.01-30.06}
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Liczba mieszkańców gminy ogółem	6199	6181	6152	6063	6023	6011	6069
2.	Liczba mieszkańców gminy w wieku do lat 18	1435	1392	1360	1350	1359	1361	1363
3.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	262	268	268	252	253	241	185
4.	Liczba dzieci z terenu gminy objętych pieczęcią zastępczą ogółem, w tym:	5	5	4	10	4	5	1
5.	- pieczęcią zastępczą w formie rodzinnej	1	1	1	6	4	5	1
6.	pieczęcią zastępczą w formie instytucjonalnej	4	4	3	4	1	0	0
7.	Liczba rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	37	50	45	42	39	35	24
8.	Liczba rodzin w danym roku, będących pod opieką jednego asystenta rodziny	12	12	16	17	15	12	11
9.	Liczba osób w danym roku, będących pod opieką jednego asystenta rodziny	66	65	91	93	74	64	35
10.	Liczba dzieci przekazanych do pieczy zastępczej	-	-	3	4	-	-	-
11.	Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	-	1	-	2	0	0	3
12.	Liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	5	4	7	7	5	5	1
13.	Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym:	0	0	0	0	0	0	0
14.	- opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0
15.	- specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0
16.	- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	0	0	0	0	0	0	0
17.	Liczba rodzin wspierających	0	0	0	0	0	0	0

RODZINY Z DZIEĆMI							
Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin z dziećmi	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
2017	241	152	38	53	40	13	4
Na dzień 30-06.2018	185	144	33	42	35	12	3

Poniżej przedstawiono powody przyznania pomocy społecznej rodzinom w 2017 r.

Źródło: dane GOPS Grajewo.

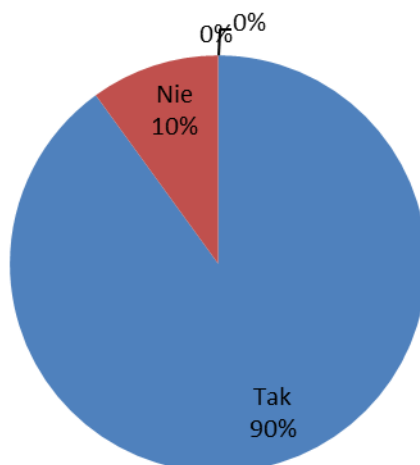
Przyczyny trudności tych rodzin wynikają przeważnie z niskich kompetencji wychowawczych, rozbicia rodziny, przemocy, uzależnień, chorób psychicznych, czy pogorszenia statusu rodziny w tym bezrobocia. Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie, która przedstawia sytuację i trudności rodzin, którym sąd postanowił umieścić dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz pieczy zastępczej, a także ilość rodzin, z którymi pracuje asystent rodziny.

Liczba rodzin, które:	2015	Struktura (w %)	2016	Struktura (w %)	2017	Struktura (w %)	2018	Struktura (w %)
Rozpoczęły współpracę z asystentem rodziny w danym roku, w tym:	2	100	0	100	0	100	1	100
Zakończyły współpracę z asystentem rodziny z osiągnięciem założonych celów lub z innych przyczyn	1	7,5	1	100	1	7,5	0	0
Zakończyły współpracę z innymi przyczyn	1	7,5	2	100	0	0	2	6

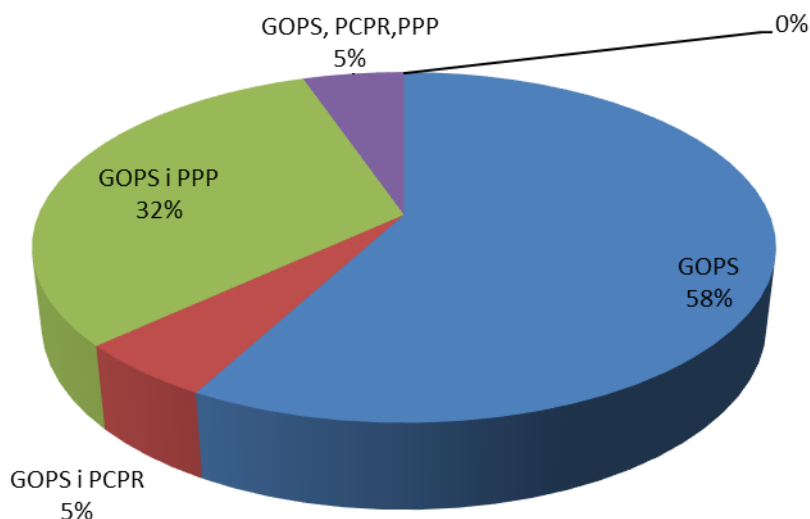
W celu uzyskania informacji od osób zamieszkujących na terenie Gminy Grajewo odnośnie posiadanej wiedzy co do możliwości uzyskania wsparcia oraz formach wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze przeprowadzono badania ankietowe. Respondentami ankiety byli mieszkańcy Gminy Grajewo.

Poniżej przedstawiamy wybrane badane zagadnienia

Czy ma Pan/Pani wiedzę odnośnie możliwości wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie wsparcia asystenta rodziny

Czy Pana/Pani rodzina korzysta/korzystała z innych form wsparcia proponowanych przez instytucje działające na rzecz rodzin

III. FORMY WSPARCIA

1. Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy.

2. Placówki wsparcia dziennego

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywaniu trudności szkolnych, zaburzeń zachowania. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a) opiekuńczej (świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze);

- b) specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży);
- c) pracy podwórkowej

3. Rodziny wspierające

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego.

Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

4. Poradnictwo specjalistyczne

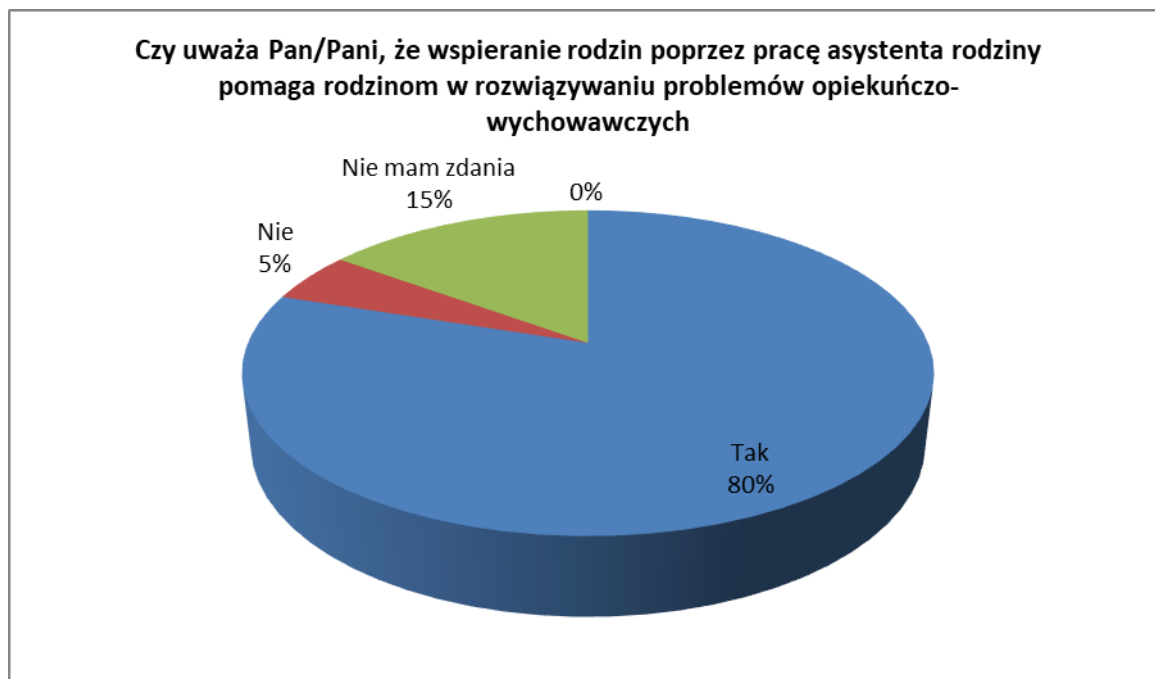
Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również poradnictwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca powinna opierać się o kontrakt z rodziną. Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Z pomocy poradnictwa specjalistycznego psychologicznego w 2017r. skorzystało 31 osób, prawnego 4 zaś w 2018 r. korzystających z porad psychologicznych było 35 osób i udzielono 78 porad prawnych.

5. Usługi asystenta rodziny

Zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami, a także kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin dzieci u których zdiagnozowano, ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu. Rola asystenta rodziny polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy osób reprezentujących instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem.

Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Poniżej przedstawiamy wynik wypowiedzi ankietowanych mieszkańców Gminy Grajewo odnośnie pracy asystenta rodziny.

IV. ZADANIA

CEL GŁÓWNY

Niesienie profesjonalnej pomocy rodzinie z dziećmi w kierunku wzmocnienia lub odzyskania jej zdolności w funkcjonowaniu społecznym oraz tworzenie sprzyjających ku temu warunków. Profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka poprzez:

- a) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom;
- b) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci;
- c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- d) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy ;
- e) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka;

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych;
- b) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz dziecka i rodziny przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym;
- c) pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- d) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii rodziców;
- e) podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji, poradnictwa, oraz udostępnienia literatury fachowej;
- f) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży.

3. Diagnozowanie i analiza środowisk poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności;
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań wobec dzieci, oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym;
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;
- b) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystania ze wsparcia rodzin wspierających, które przy wsparciu asystenta rodziny pomogą w opiece i wychowaniu dziecka;
- c) pomoc w dostępie do poradnictwa specjalistycznego: pedagogicznego, psychologicznego, terapeutycznego;
- d) pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego.
- e) pomoc w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W badaniu ankietowym skierowaliśmy pytanie do mieszkańców Gminy Grajewo czy uważają, że oferowane wsparcie dla rodzin przeżywających trudności jest wystarczające. 95% spośród ankietowanych wypowiedziało się, że tak jest wystarczające, 5% że jest nie wystarczające a w uzasadnieniu wskazało na brak większego zaplecza w postaci terapii małżeńskich.

REALIZATORZY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie realizuje program przy współpracy z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Urzędem Gminy Grajewo,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie,
- Służba zdrowia,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Grajewie,
- Komendą Powiatową Policji w Grajewie,
- Sądem Rejonowym i Kuratorami sądowymi,
- Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grajewie,
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Grajewie,
- Szkołami Gminy Grajewo,
- Organizacjami pozarządowymi.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

W wyniku prowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi,
- 2) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- 3) wzmocnienie roli opiekuńczej i bezpieczeństwa dzieci w rodzinach,
- 4) powrót dzieci z pieczy zastępczej do swoich rodzin,
- 5) zwiększenie wiedzy o rodzinach zagrożonych kryzysem i skuteczności udzielanej pomocy poprzez podejmowanie interdyscyplinarnych działań,

ADRESACI

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Grajewo, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Grajewo, dotacji celowej oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie, który będzie na bieżąco monitorował realizację programu. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku, wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami.

Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.